

Innspill til energikommisjonen

For mer informasjon, kontakt:

Avtroppende fagansvarlig energi Jon Evang, jon.evang@zero.no, tlf 93401382

Påtroppende fagansvarlig energi Sindre Stub, sindre.stub@zero.no, tlf 95783237

Vårt innspill tar for seg primært punkt 2 og 3 fra mandatet, og hvordan vi kan få nok fornybar energi til den grønne omstillingen.

Trenger 55 TWh for å kutte 55 prosent

På mange måter kan det virke som kraftbehovet i det grønne skiftet har kommet overraskende på norske myndigheter, noe som i dag er en vesentlig barriere for omstillingen. For å unngå en lignende situasjon i fremtiden, anbefaler vi at energipolitikken tar utgangspunkt i at klimamålene for 2030 og 2050 skal nås. Målet i Hurdalsplattformen om å kutte 55 prosent av Norges utslipp innen 2030 er første milepæl. I rapporten "[Zero 2030: Slik når vi klimamålene](#)" har vi skissert et mulig sett av tiltak og virkemidler for å nå dette målet, som samlet vil kreve opp mot 55 TWh ny fornybar kraft. Frem mot 2030 er det antatt at halvparten av hydrogen til maritim sektor vil komme fra blått hydrogen. I tillegg er det viktig for Norges grønne omstilling at det er tilgjengelig nok kraft for etablering av ny grønn industri, f.eks. batterifabrikker.

For å nå målet om nullutslipp i 2050 antar ZERO at Norge vil trenge ytterligere 60-70 TWh mot 2050, totalt ca 120 TWh, for å innfri et slikt mål. Dette inkluderer også kraftbehov for fjerne utslipp fra all luftfart i og fra Norge og all sjøtransport i norske farvann. Kraftbehovet for utslippskutt øker i de vanskeligste sektorene. Dette skyldes at fossil diesel i luftfarten og sjøtransporten i stor grad må erstattes med fornybart flytende drivstoff med lav virkningsgrad i fremstillingen.

Energisituasjonen i Norge og Europa

Kombinasjonen av EUs klimamål og målet om å bli uavhengig av russisk fossil energi - primært gass -, gjør at etterspørselen etter fornybar energi vil være vedvarende høy utover 2030-tallet. En vesentlig del av dette vil komme fra havvind, noe som også gir muligheter for Norge. Etter 2030 er det også grunn til å tro at etterspørselen etter norsk gass vil falle.

Naturhensyn må inn

En erfaring fra vindkraftutbyggingen på land er at utbygging av fornybar energi må ta mer grunnleggende hensyn til natur, miljø og dyreliv. Kommisjonen bør derfor se på hvordan naturhensyn kan integreres i konsesjonsprosessene for alle fornybare energiløsninger, inkludert havvind. Blant annet bør løsninger med erstatningsareal vurderes, og krav om lavest mulig miljø-, natur-, klima-, og materialtrykk må innføres på en hensiktsmessig måte.

Havvind

Havvind trengs både for å sikre tilstrekkelig kraft til elektrifisering av sokkelen, og på sikt som en sentral del av energiforsyningen på fastlandet. I første omgang bør man sørge for at resterende kraftbehov på sokkelen dekkes med alternativer til kraft fra land. Dette vil også frigjøre kraftkapasitet på land til andre formål. Kommisjonen bør derfor foreslå tiltak til hvordan dette kan løses.

For å forsere utbyggingen av ordinære havvindparker bør kommisjonen foreslå et delmål for 2030, i tillegg til målet om 30 GW i 2040. Kommisjonen bør videre vurdere hvordan konsesjonsprosessene kan kortes ned og effektiviseres uten at det går på bekostning av kvaliteten.

Solenergi - kan gjøres raskt og billig

Fordelene med solenergi er mange. Det er konkurransedyktig på pris, det er gode produksjonsforhold i Sør-Norge, det kan bygges ut raskt, uten konflikter. Energikommisjonen bør rydde i regelverk og barrierer som hindrer utbygging av sol på vanlige hustak, vegger, låver og bakkemonterte anlegg, og indikere omfang og retning for utbygging av solkraft i Norge. [EU-kommisjonen foreslår i sin solstrategi ifm REPowerEU](#) å doble installert effekt innen 2025, blant annet gjennom å gradvis innføre krav om solenergiproduksjon på nybygg. Kommisjonen bør vurdere om det også i Norge skal være en innfasing av krav for andel egenproduksjon av energi på nye bygg.

Energieffektivisering

ZERO anbefaler å holde fast ved målet som er satt av Stortinget om 10 TWh redusert energibruk i bygningsmassen, og utfordrer kommisjonen til å tenke nytt om hvordan virkemidler og støtteordninger kan utformes for å nå dette målet. ZERO har tidligere spilt inn forslag til nye virkemidler i høringen til Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) som kan leses i sin helhet [her](#).

Vind på land

Vi trenger å bygge noe mer vindkraft på land. Kommisjonen bør vurdere om det er ytterligere tiltak som bør iverksettes for å redusere konfliktnivået.

Vannkraft

Kommisjonen bør vurdere om dagens regelverk og skatteinnretning i tilstrekkelig grad bidrar til å utløse opprustings- og utvidelsespotensial i norsk vannkraft.

Hydrogen

Hydrogenproduksjonsanlegg er fleksible og kan være med å avlaste fremtidige utbygginger av nettinfrastruktur. I rapporten til NVE skriver de at for å få tilgang til mer forbrukerfleksibilitet i framtiden bør det sees til ny industri som hydrogenproduksjon. Fornybar hydrogenproduksjon krever store mengder kraft til produksjon og er avhengig av et robust strømnnett, men kan til gjengjeld være fleksible og redusere eller stoppe produksjonen på kort varsel ved behov.

Nett

Vi trenger mer nett. Kommisjonen må vurdere Strømnettutvalgets kommende rapport, og bl.a komme med forslag til hvordan konsesjonsprosesser mv kan gjøres mer effektive uten at det går på bekostning av kvalitet, og til hvordan nettet skal organiseres slik at det legger til rette for nye typer forbruk (feks. lading av tunge kjøretøy, mer egenproduksjon av energi osv). Kommisjonen bør også vurdere rasjonelle kriterier for prioritering av kapasitet i nett.